

ΒΗΜαggrino

THE

B
T
C
K
H
M
S

20 ΧΡΟΝΙΑ
ΚΟΙΝΗΣ
ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΗΣ
ΖΩΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΚΟΙΤΙΔΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Σ. 12

ΠΡΟΣΩΠΑ J. ΒΙΡΚΙΝ, Θ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ, Μ. ΡΑΚΟΒΙΤΖ, Ν. ΜΥΡΤΙΔΗ Σ. 16, 20, 28, 34

ΕΛΛΑΔΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ ΚΑΙ ΜΥΘΙΚΕΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΕΣ Σ. 24



20 ΧΡΟΝΙΑ POSH & BECKS

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΙΟ ΝΑΣΤΟ

Την ημέρα που οι κάτοικοι των ΗΠΑ εορτάζουν την ανεξαρτησία της χώρας τους είχαν επιλέξει ο Ντέιβιντ και η Βικτόρια Μπέκαμ για τη δική τους ένωση. Στις 4 Ιουλίου του 1999 ο τότε άσος της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ ήλθε εις γάμου κοινωνίαν με τη Βικτόρια Ανταμς, που τη γνωρίσαμε αρχικά ως «Posh Spice» («Κυριλέ Spice») και η οποία κάνει εδώ και δύο δεκαετίες καριέρα ως Βικτόρια Μπέκαμ. Όταν επισημοποιήθηκε το ειδύλλιό τους, εκείνος ήταν ένα είδωλο του ποδοσφαίρου και εκείνη μέλος του δημοφιλέστερου γυναικείου ποπ συγκροτήματος όλων των εποχών. Οι εορτασμοί της σημαντικής επετείου κράτησαν ολόκληρο σχεδόν τον περασμένο μήνα, με τρυφερές αναρτήσεις στο Instagram (όπου ο Ντέιβιντ μετρά σχεδόν 58 εκατομμύρια και η Βικτόρια πάνω από 26 εκατομμύρια followers), selfies με τα παιδιά τους, οικογενειακές εξορμήσεις και ένα γλυκύτατο δώρο από την οκτάχρονη κόρη τους Χάρπερ, ένα βιβλίο στο οποίο εικονογραφείται ο κοινός βίος τους από την πρώτη γνωριμία μέχρι σήμερα. Ο έρωτάς τους γεννήθηκε το 1997. Η Βικτόρια, άσχετη από ποδόσφαιρο, δεν τον γνώριζε. Ο Ντέιβιντ την είχε προσέξει στα βιντεοκλίπ των Spice Girls και στα εξώφυλλα των περιοδικών και είχε εκμυστηρευτεί στους συμπαίκτες του ότι η μελαχρινή με το καρέ τού αρέσει. Ειδώθη-

Ο Ντέιβιντ και η Βικτόρια Μπέκαμ, το πιο διάσημο μη γαλαζοαίματο ζευγάρι της Βρετανίας, γιόρτασε πρόσφατα δύο δεκαετίες έγγαμου βίου.

καν για πρώτη φορά από κοντά όταν εκείνη πήγε ως θεατής σε έναν φιλανθρωπικό αγώνα της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Δεν αντιστάθηκαν καθόλου στο πάθος που ένιωσαν ο ένας για τον άλλον. Τα νέα της σχέσης τους ενθουσίασαν τα εμμονικά με το celebrity culture βρετανικά Μέσα και γρήγορα τους δόθηκε το παρατσούκλι Posh & Becks. Την πρόταση γάμου τής την έκανε κατά τη διάρκεια γεύματος σε εστιατόριο τον Ιανουάριο του 1998. Παντρεύτηκαν τελικά σε ένα κάστρο κοντά στο Δουβλίνο. Κουμπάρος τους ήταν ο ποδοσφαιριστής

Γκάρι Νέβιλ, ενώ ο πρωτότοκος γιος τους Μπρούκλιν, βρέφος τότε τεσσάρων μηνών, υπήρξε (με βοήθεια από τους υπόλοιπους συγγενείς) εκείνος που επιφορτίστηκε με την ευθύνη φύλαξης των δαχτυλιδιών τους. Η τελετή φημολογείται ότι κόστισε μισό εκατομμύριο στερλίνες και η αλήθεια είναι πως απείχε πολύ από το να χαρακτηριστεί λιτή – πιθανολογούμε πως η μετέπειτα ιέρεια του μίνιμαλ και των μονόχρωμων look Βικτόρια θα φρίττει σήμερα στην ανάμνηση των γαμήλιων αισθητικών επιλογών της, ειδικά των χρυσών θρόνων που χρησιμοποιήθηκαν για την ξε-

κούραση των νεονύμφων. Πουλώντας πάντως τις φωτογραφίες του γάμου κατ' αποκλειστικότητα σε συγκεκριμένο σκανδαλοθηρικό έντυπο αντί 1,4 εκατομμυρίων στερλινών κάλυψαν τα έξοδά τους, βγάζοντας παράλληλα ένα καθαλό ευκαταφρόνητο κέρδος. Ακολούθησε η αγορά μιας πολυτελούς έπαυλης στη βρετανική εξοχή, η οποία ονομάστηκε από τους δημοσιογράφους «Παλάτι του Μπέκιγχαμ».

Πολυπράγμονες και πολύτεκνοι

Το ζευγάρι έχει αποκτήσει συνολικά τέσσερα παιδιά. Τον Μπρούκλιν, ο οποίος υπήρξε μοντέλο, σήμερα δηλώνει φωτογράφος και είχε μάλιστα έναν πολυπροβεβλημένο δεσμό με την ηθοποιό Κλόι Γκρέις Μόρετζ, ακολούθησαν ο Ρόμεο και ο Κρουζ, ενώ... θηλυκός Βενιαμίν της οικογένειας είναι η εξόχως χαριτωμένη Χάρπερ, στην οποία ο πατέρας της φαίνεται να τρέφει ιδιαίτερη αδυναμία. Νονός του Μπρούκλιν και του Ρόμεο είναι ο Ελτον Τζον και νονά η Ελίζαμπεθ Χάρλεϊ. Και οι τρεις γιοι του ζευγαριού έχουν περάσει από ακαδημία ποδοσφαίρου, δεν γνωρίζουμε ωστόσο αν κάποιος επιθυμεί να ακολουθήσει τα βήματα του πατρός του. Το νεαρότερο μέλος της φαμίλιας Μπέκαμ δείχνει ήδη ενδιαφέρον για τη μόδα και απθανατίζεται συχνά από τη μητέρα της με τα σχετικές θεματολογίες περιοδικά στα χέρια. Ο Ντέιβιντ είναι σήμερα πρόεδρος της ποδοσφαιρικής ομάδας Inter Miami

● Την επομένη της 20ής επετείου του γάμου τους, το ζεύγος Posh & Becks ανάρτησε στους λογαριασμούς του στο Instagram φωτογραφίες με φόντο τις Βερσαλλίες. Οι ίδιοι είναι πάντως ιδιοκτήτες μιας έπαυλης που αποκαλείται από τα media «Παλάτι του Μπέκιγχαμ».





**Ανεπιβεβαί-
ωτη πληρο-
φορία θέλει
το ζεύγος
Μπέκαμ να
έχει αγορά-
σει αντί 36
εκατομμυρί-
ων στερλι-
νών ένα από
τα ακριβότε-
ρα διαμερί-
σματα στον
κόσμο, στον
πύργο One
Thousand
Museum του
Μαϊάμι, με
την υπογρα-
φή της Ζάχα
Χαντίντ**



16 Ιουνίου 2019.
Ο Ντέιβιντ και
η Βικτόρια Μπέκαμ
φτάνουν στον
καθεδρικό ναό
της Σεβίλλης για
τους γάμους του
ποδοσφαιριστή
της Ρεάλ Μαδρίτης
Σέρχιο Ράμος με
την Πιλάρ Ρούμπιο.

Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ



Η πόλη του ελληνισμού και του κοσμοπολιτισμού μέσα από τα μάτια τριών μεγάλων λογοτεχνών που έζησαν την ακμή της – του Κωνσταντίνου Καβάφη, του Ε. Μ. Φόρστερ και του Λόρενς Ντάρρελ.

ΑΠΟ ΤΟΝ
ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

«Οι εμπορικές υποθέσεις, η κατάσταση των συναλλαγών, οι κινήσεις τίτλων και μετοχών αποτελούν το βασικό θέμα των συζητήσεων στις λέσχες, στους δρόμους, στις αποβάθρες, στα τραμ, στα τρένα, με άλλα λόγια παντού σε αυτή την πόλη που [...] πλέον έχει παραδοθεί καθολικά και ολόψυχα στη λατρεία της σύγχρονης θεότητας του Μαμωνά». Παραδόξως, η επίσημη έρευνα του 1909,

από την οποία προέρχεται το παραπάνω απόσπασμα, δεν απεικονίζει τη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο ή κάποια άλλη πολυάσχολη δυτική μητρόπολη. Αυτή η πόλη που οι τουρίστες αγνοούν επιδεικτικά, όπου σε έναν πληθυσμό 500.000 κατοίκων οι 200.000 είναι αλλοδαποί, όπου η ψυχαγωγία είναι περιορισμένης έκτασης και «το μπάνιο στη θάλασσα αποτελεί την κύρια αναψυχή» είναι η Αλεξάνδρεια. Μοιάζει ίσως παράξενο για έναν τόπο που έχει υμνηθεί για την

ομορφιά και το ιδιαίτερο ύφος του από λογοτέχνες του ύψους των Κωνσταντίνου Καβάφη, Ε. Μ. Φόρστερ και Λόρενς Ντάρρελ να παρουσιάζεται ως ένα μέρος που λατρεύει το εμπόριο και αποστρέφεται την πνευματική καλλιέργεια. Η πολιτεία όμως της Μπελ Επόκ και των δύο Παγκοσμίων Πολέμων, όπως την παρουσιάζει με φροντίδα και αφηγηματική δεινότητα στο βιβλίο του «Αλεξάνδρεια. Η πόλη της μνήμης» (εκδ. Πατάκη) ο βρετανός συγγραφέας Μάικλ Χάαγκ,

υπήρξε όχι μόνο το μεγαλύτερο λιμάνι της Μεσογείου, αλλά και μέρος συνάντησης εθνικών κοινοτήτων, πολιτισμικών ρευμάτων και λογοτεχνικών παραδόσεων. Η Αλεξάνδρεια του 19ου αιώνα χτίστηκε σχεδόν από το μηδέν. Το 1820 ο μεταρρυθμιστής κυβερνήτης της Αιγύπτου Μεχμέτ Αλή κατασκεύασε το κανάλι Μαχμουντία που τη συνέδεσε με τον Νείλο και διεύρυνε το Δυτικό Λιμάνι της καθιστώντας το το μεγαλύτερο της Μεσογεί-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ



ου. Παραχωρώντας εκτάσεις σε Ιταλούς, Αγγλούς, Γάλλους, Ελληνες, Αρμένιους δημιούργησε τις προϋποθέσεις αναζωογόνησης του εμπορίου που σφράγισε το 1869 η διάνοιξη της διώρυγας του Σουέζ. Σε έναν αιώνα η Αλεξάνδρεια από 5.000 κατοίκους έφθασε τις 500.000, όσους και στο απόγειό της, την εποχή των Πτολεμαίων. Από το 1882, όταν η εθνικιστική εξέγερση του συνταγματάρχη Ουράμπι απείλησε προς στιγμήν τα ευρωπαϊκά συμφέροντα, η

χώρα έγινε βρετανικό προτεκτοράτο. Στις αρχές του 20ού αιώνα οι 30.000 Έλληνες κυριαρχούσαν «με το εμπορικό τους δαιμόνιο στη διακίνηση των οπωροκηπευτικών, στην επεξεργασία τροφίμων, στην παρασκευή αναψυκτικών, οινόπνευματων και τσιγάρων, στον εκκοκκισμό και στην εξαγωγή βάμβακος», οι 20.000 Ιταλοί είχαν συμβάλει καίρια στην αρχιτεκτονική της πόλης, οι Αγγλοι παρείχαν την τεχνολογία της διακυβέρνησης.

Οδός Λέψιους 10
Εκεί έφτασε το 1915 ο Ε. Μ. Φόρστερ, ως αναγνώρισιμμένος ήδη συγγραφέας του «Επιστροφή στο Χάουαρντς Εντ», σε δημιουργική κρίση, όμως, και πιεζόμενος ψυχολογικά από τη μητέρα του, η οποία είχε προσκολληθεί επάνω του από παιδί μετά τον θάνατο του πατέρα του. Η έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου τον Αύγουστο του 1914 τον είχε σημαδέψει θέτοντάς του ένα εσωτερικό δίλημμα: θεωρούσε κομφορμισμό την εθελοντική κατάταξη στον βρετανικό στρατό, αλλά δεν επιθυμούσε και να παραμείνει αμέτοχος. Τοποθετήθηκε στην Αλεξάνδρεια ως «ερευνητής» της Υπηρεσίας Αναζητήσεων του Ερυθρού Σταυρού και εγκαταστάθηκε αρχικά στο ξενοδοχείο «Ματζέστικ», πάνω από τους Γαλλικούς Κήπους, κοντά στην πλατεία Μεχμέτ Αλή στο κέντρο της πόλης. Γνώρισε τον Καβάφη, κάτοικο από το 1907 της οδού Λέψιους, αριθμός 10, πάνω από ένα πορνείο, κοντά στην εκκλησία

του Αγίου Σάββα και στο νοσοκομείο της ελληνικής κοινότητας: το ένα «φροντίζει για τη σάρκα», το άλλο «δίνει άφεση αμαρτιών», στο τρίτο «πεθαίνουμε», συνήθιζε να λέει. Γνωστός από δημοσιεύσεις σε τοπικά λογοτεχνικά περιοδικά και ιδιωτικές εκδόσεις για επιλεγμένο κοινό αναγνωστών, ο 54χρονος τότε Καβάφης λογιζόταν ως ο ποιητής της πόλης. Στην οικία του δεχόταν το σούρουπο, 5 με 7 το απόγευμα, «τους καλύτερους και πιο πρωτοποριακούς

του Αγίου Σάββα και στο νοσοκομείο της ελληνικής κοινότητας: το ένα «φροντίζει για τη σάρκα», το άλλο «δίνει άφεση αμαρτιών», στο τρίτο «πεθαίνουμε», συνήθιζε να λέει. Γνωστός από δημοσιεύσεις σε τοπικά λογοτεχνικά περιοδικά και ιδιωτικές εκδόσεις για επιλεγμένο κοινό αναγνωστών, ο 54χρονος τότε Καβάφης λογιζόταν ως ο ποιητής της πόλης. Στην οικία του δεχόταν το σούρουπο, 5 με 7 το απόγευμα, «τους καλύτερους και πιο πρωτοποριακούς

● Η πολυφωτογραφημένη Κορνίς, η μεγάλη παραλιακή λεωφόρος της Αλεξάνδρειας, τη δεκαετία του 1930.

TZÉÏN MIRKIN

«ΤΡΑΓΟΥΔΑΩ ΣΑΝ ΝΑ ΜΗΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΠΑΡΩΝ»



● Στο πλαίσιο της διεθνούς περιοδείας της με την παράσταση «Birkin/Gainsbourg: Le Symphonique» η αγγλίδα ερμηνεύτρια θα βρεθεί στην Αθήνα και στο Ηρώδειο.

Λίγο πριν έρθει στην Αθήνα για μια ατμοσφαιρική συναυλία στο Ηρώδειο, η μυθική ηθοποιός, τραγουδίστρια και ακτιβίστρια μίλησε στο BHMAGAZINO για την κληρονομιά του Γκενσμπούρ, την πολιτική ορθότητα και το λοξό χιούμορ του Γιώργου Λάνθιμου.

ΓΕΝΕΥΗ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΣΤΟΣ

Καμιά φορά είναι δύσκολο να πιστέψεις στην τύχη σου. Να συνειδητοποιήσεις δηλαδή ότι η γυναίκα που κάθεται απέναντί σου, επιδεικνύοντας χαμογελαστή το σήμα κατατεθέν κενό στα μπροστινά της δόντια και χαϊδεύοντας ένα ασθμαϊνον μπουλντόγκ με το όνομα Ντόλι, έχει υπάρξει διάσημη εδώ και 50 χρόνια ως καλλιτέχνης αλλά και ως σύντροφος και μούσα ενός από τους σημαντικότερους ευρωπαίους καλλιτέχνες του 20ού αιώνα. Η Τζέιν Μπίρκιν ωστόσο, παρόλο που καθορίστηκε από τη σχέση της με τον Σερζ Γκενσμπούρ, μπορεί να υπερηφανεύεται για πολύ περισσότερα: έχει παίξει στο «Blow Up» (1966) του Μικελάντζελο Αντονιόνι, έχει εμφανιστεί στη μεγάλη οθόνη, στην «Πισίνα» (1969), δίπλα στον Αλέν Ντελόν και στη Ρόμι Σνάιντερ – και φαινόταν εξίσου όμορφη με αυ-

τά τα δύο σύμβολα του κάλους (αυτό κι αν είναι κατόρθωμα) –, έχει συμπράξει με φημισμένους σκηνοθέτες όπως ο Πατρίς Σερό, ο Ζακ Ριβέτ και ο Τζέιμς Αϊβορι, δύναται να επιδείξει σημαντικό φιλανθρωπικό έργο και έχει κυκλοφορήσει ακόμη και την τελευταία δεκαεπταετία ορισμένα εξόχως ενδιαφέροντα άλμπουμ, για τα οποία συνεργάστηκε με μερικούς συναρπαστικούς καλλιτέχνες της νεότερης από εκείνη γενιάς, όπως ο Μανού Τσάο, η Μπεθ Γκίμπονς, ο Ρούφους Γουέινραϊτ και ο Μπράιαν Μόλκο. Το ότι μια πανάκριβη τσάντα του οίκου Hermès έχει ονομαστεί «Birkin» προς τιμήν της αποτελεί απλώς το κερασάκι στην τούρτα. Εχουμε συναντηθεί στο δωμάτιο ενός ρετρό ξενοδοχείου μία ημέρα πριν από την εμφάνισή της στο μουσικό φεστιβάλ Paléo που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην ελβετική πόλη Νιόν. Η Μπίρκιν παρου-

σίασε εκεί την παράσταση «Birkin/Gainsbourg: Le Symphonique» στο πλαίσιο μιας διεθνούς περιοδείας που θα κάνει μία στάση και στην Αθήνα. Η 72χρονη ηθοποιός, τραγουδίστρια και ακτιβίστρια θα ερμηνεύσει το Σάββατο 21 Σεπτεμβρίου ορισμένα τραγούδια του θρύλου Γκενσμπούρ κάτω από την Ακρόπολη, στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού, συνοδευόμενη από την Ορχήστρα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, υπό τη διεύθυνση του σημαντικού μαέστρου Αλέξανδρου Μυράτ. Κρίνοντας από τις αντιδράσεις του μαγεμένου γαλλόφωνου κοινού, η συνθήκη λειτουργεί. Η Μπίρκιν έχει πειράξει ξανά, δημιουργικώς τω τρόπω, τα τραγούδια του μέντορά της – οι έθνικ επιρροές στο «Arabesque» του 2002 δημιούργησαν, για παράδειγμα, ένα αριστουργηματικό αποτέλεσμα –, όμως και τώρα οι ενορχηστρώσεις του ιάπωνά συνθέτη και πιανίστα Νομυγιούκι Νακαζίμα φέρνουν στο φως ξεχωριστές ποιότητες του έργου του Γκενσμπούρ. Οι χαμηλόφωνες, συναισθηματικές ερμηνείες, σε συνδυασμό με τον σοφά μελετημένο συμφωνικό ήχο, δίνουν νέα πνοή ακόμη και σε πολυακουσμένα κομμάτια όπως το «L'Amour» ή φορτίζουν με ακόμη πιο έντονη συγκινησιακή δύναμη σπαραξικάρδιους ύμνους σαν το «La Chanson de Prévert». Η ίδια δίνει τη δική της εξήγηση: «Νομίζω ότι ανα-



ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ



«Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΒΑΖΕΙ ΣΤΑ ΥΛΙΚΑ
ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ»



ΑΠΟ ΤΟΝ ΖΑΧΟ ΜΟΥΛΙΝΟ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Γεννήθηκε το 1942 στο Ελληνικό Ιωαννίνων και υπηρέτησε τις τέχνες από τη θέση του διευθυντή του Α' Εργαστηρίου Γλυπτικής της Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας, όπου δίδαξε συνολικά 39 χρόνια μέχρι να συνταξιοδοτηθεί το 2009. Ο Θεόδωρος Παπαγιάννης έχει φιλοτεχνήσει ανδριάντες, προτομές, μεταλλία, νομίσματα, μεγάλες γλυπτικές συνθέσεις και έχει πραγματοποιήσει περισσότερες από 45 ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Εργα του κοσμούν ιδιωτικές συλλογές, το Αεροδρόμιο O'Hare στο Σικάγο, πλατείες και κτίρια. Με πρωτοβουλία του έχουν πραγματοποιηθεί σε περισσότερες από 20 πόλεις συμπόσια γλυπτικής, όπου φιλοτεχνήθηκαν μεγάλα γλυπτά που έμειναν εκεί για να διδάσκουν πολιτισμό. Τη δεκαετία του '90, μετά τις καταστροφές που προκλήθηκαν από τους «εορτασμούς» της ηρωικής εξέγερσης των φοιτητών στο Πολυτεχνείο, έστειλε το δικό του μήνυμα δημιουργώντας μια εγκατάσταση με σκιάχτρα που κατασκεύασε από «καθαγιασμένα από τη φωτιά υλικά», όπως είχε σχολιάσει η συγγραφέας, ιστορικός τέχνης και αρχαιολόγος Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα. Το 2009 έδωσε ζωή στο Δημοτικό όπου φοίτησε μετατρέποντάς το σε μουσείο-σχολείο.

Το 2015 ο Θεόδωρος Παπαγιάννης τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια με τον Ανώτερο Ταξιάρχη του Τάγματος του Φοίνικος. Σήμερα είναι ομότιμος καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών και περνάει τις περισσότερες ώρες στο εργαστήρι του. Ενα εργαστήρι που «ασφυκτιά» από την ασείρευτη δημιουργικότητά του και από τον πλουραλισμό των έργων του. Αφού μας ξενάγησε στο καταφύγιό του, όπου υπάρχουν και έργα της ζωγράφου συζύγου του, καθίσαμε να μιλήσουμε για τη ζωή και το έργο του περικυκλωμένοι από τεράστια ξόανα που παρακολουθούσαν τη συζήτησή μας σαν άγρυπνοι φρουροί του δημιουργού τους...

Σας βρήκε η γλυπτική ή τη βρήκατε πρώτος εσείς;

«Ολα ξεκινάνε σε ηλικία 12 ετών. Είχα έναν δάσκαλο που μας προετοίμαζε για το Γυμνάσιο και μια μέρα με χτύπησε καθώς με εξέταζε στον πίνακα. Δεν ήταν κακός άνθρωπος, εμείς ήμασταν αγρίμια, αλλά εγώ δεν ήθελα να επιστρέψω στα θρανία. Όταν είπα στους γονείς μου ότι δεν θα προχωρήσω στο Γυμνάσιο, ο πατέρας μου για να με συνετίσει μου είπε: "Αν δεν θες γράμματα, βόσκα πρόβατα". Μου αγόρασε δεκατρία ζωντανά και εγώ τα έσμιξα μ' ένα κοπάδι ενός εξαδέλφου μου για να βρίσκω χρόνο να σκαλίζω τις πέτρες μου».

Τελικά το Γυμνάσιο το αφήσατε για την Καλών Τεχνών...



Η παιδεία είναι αυτή που δημιουργεί τους πολίτες αλλά για να δημιουργήσει καλλιεργημένους πολίτες πρέπει οπωσδήποτε οι τέχνες να βρίσκονται μέσα στην ημερήσια διάταξη από το σχολείο



«Δεν είχα τελειώσει το πρότυπο Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας Σχολής, όπου φοιτούσα στα Ιωάννινα, όταν έδωσα εξετάσεις το 1960 και μπήκα πρώτος στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών. Συνέχισα όμως σε νυχτερινό, γιατί χρειαζόμουν το απολυτήριο για να μπορέσω να πάρω το θεωρητικό δίπλωμα της Σχολής. Μπήκα πρώτος, τελείωσα πρώτος με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και συνέχισα να μελετώ την αρχαία ελληνική γλυπτική και την τέχνη της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου. Στη συνέχεια μετεκπαιδεύτηκα στο Παρίσι, στα νεότερα υλικά της γλυπτικής που με ενδιέφεραν, και ειδικότερα στην École Nationale Supérieure des Arts Appliqués et des Métiers d'Art, με δασκάλους τούς Σερζ Μουίγ και Ραφεστίν. Το 1970 διορίστηκα βοηθός καθηγητή δίπλα στον δάσκαλό μου Γιάννη Παππά».

Η σμίλη του Γιάννη Παππά σάς διαμόρφωσε καλλιτεχνικά;

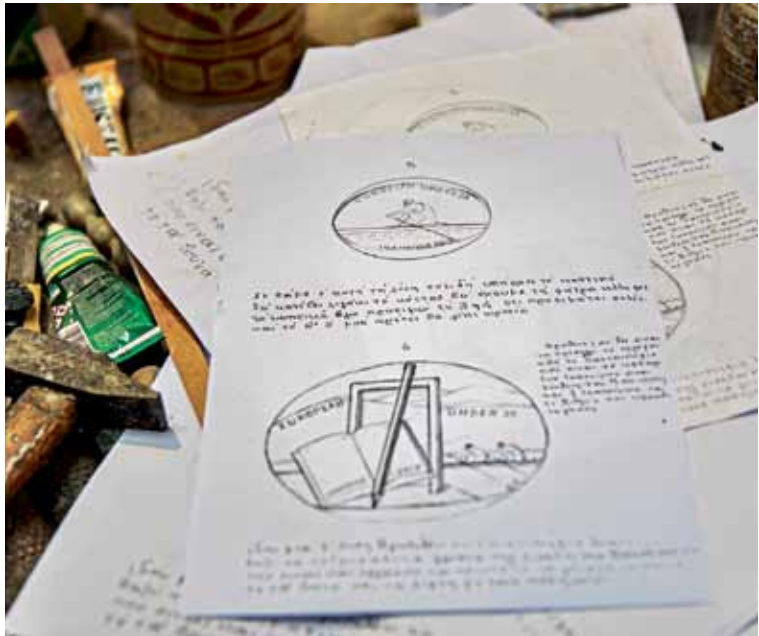
«Όταν μπήκα στη Σχολή Καλών Τεχνών του γύρεψα δουλειά για να βγάλω κανένα μεροκάματο. Με πήρε στο εργαστήριό του, εκεί ήταν άλλη σχολή, έβλεπες τα πραγματικά προβλήματα της γλυπτικής, δίπλα του έμαθα πώς γίνονται τα έργα που προορίζονται για τον δημόσιο χώρο, είχε πλούσια πλαστική παιδεία. Σήμερα έχω φτιάξει πολλούς ανδριάντες, προτομές και μνημεία, το τεράστιο γλυπτό στην είσοδο του κτίριου του ΚΚΕ, την προτομή του Μάρσαλ στην αμερικανική πρεσβεία. Για την τελευταία επιλέχθηκα μέσω διαγωνισμού, αλλά δυστυχώς μου κόστισε μια βόμβα που τοποθέτησαν άγνωστοι στο εργαστήριό μου...».

Εχετε προτίμηση σε κάποιο υλικό, στο μάρμαρο ίσως;

«Αγαπώ όλα τα υλικά, καθώς το καθένα σου δίνει κάτι διαφορετικό. Μετά τη Γαλλία άρχισα να δουλεύω και τον πολυεστέρα. Η αλήθεια είναι ότι για το μάρμαρο τρέφω έναν μεγαλύτερο σεβασμό επειδή μας έφερε τον πολιτισμό από τα βάθη των αιώνων. Ως καλλιτέχνη με επηρέασε πολύ η αρχαία ελληνική γλυπτική, νομίζω πως σημάδεψε τη δουλειά μου.



Αριστερά: Ο γλύπτης Θεόδωρος Παπαγιάννης ανάμεσα σε πολυεστερικά έργα του. **Κάτω:** Η ιδέα «γεννιέται» στο χαρτί προτού πάρει ζωή από τα χέρια του καλλιτέχνη.



Ο σπουδαίος Έλληνας γλύπτης μιλάει για τον παιδευτικό ρόλο της τέχνης, για τις αρετές που πρέπει να διακρίνουν έναν εικαστικό και για τα «φαντάσματά» του.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑ ΝΗΣΙΑ

Ιστορικές δυναστείες και σπουδαίες προσωπικότητες του επιχειρείν, των τεχνών και της πολιτικής συνδέθηκαν κατά καιρούς με πανέμορφα ιδιωτικά νησυχαστήρια σε Ιόνιο και Αιγαίο.



ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΛΟ

«Πινελιές» μοναδικής γοητείας μέσα στον εκτεταμένο παράδεισο των ελληνικών πελάγων. Τα ιδιόκτητα νησιά προσφέρουν στους κατόχους τους την απόλυτη πολυτέλεια: την ευκαιρία να απομονωθούν, να χαλαρώσουν, να αποτοξινωθούν από τους συχνά έντονους ρυθμούς της καθημερινότητάς τους, μακριά από τα αδιάκριτα μάτια. Αλλά λειτουργούν ως ερημητήρια κρυμμένα μέσα στη φύση, άλλα με όρους πεντάστερων ξενοδοχείων, όπου το καλά εκπαιδευμένο προσωπικό είναι έτοιμο να εκπληρώσει και τις πιο τρελές επιθυμίες των φιλοξενουμένων. Κάποια από αυτά παραμένουν ανεκμετάλλευτα και ακατοίκητα (ή σχεδόν ακατοίκητα, καθώς μπορεί να έχουν επάνω τους ένα δωμάτιο με τα απολύτως στοιχειώ-

δη για μία διανυκτέρευση), αρκετά όμως διαθέτουν υπερπολυτελείς ξενώνες, πισίνες και ειδικά διαμορφωμένες παραλίες, ακόμη και ελικόδρομια προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των ενοίκων τους. Η Κορωνίδα της οικογένειας Λιβανού, η Ατοκος της οικογένειας Τσάκου, η Αγία Τριάδα της οικογένειας Παπανικολάου, η Χριστιανή Θήρας της οικογένειας Νομικού, η Δοκός του Πέτρου Γουλανδρή, η νησίδα Σκορπίδι του βουλευτή της ΝΔ Σπήλιου Λιβανού, η Σκυροπούλα που ανήκει στην οικογένεια του ναυάρχου Ξενοφώντα Αντωνιάδη και λέγεται πως πλέον ανήκει στην οικογένεια Χατζηγιάννου, η διπλανή Ρήνεια που ανήκει κατά το ήμισυ στη Φάνη Πάλλη-Πετραλιά... Τα ιδιόκτητα νησιά της Ελλάδας είναι πιθανώς περισσότερα από όσα νομίζου-

με και για αρκετά εξ αυτών είναι μάλλον δύσκολο να εντοπίσεις τους σημαντικούς ιδιοκτήτες, καθώς μέσα στα χρόνια αλλάζουν χέρια (συνήθως για πολλά εκατομμύρια) διακριτικά, χωρίς τυμπανοκρουσίες. Εμείς «επισκεπτόμαστε» έξι από τα πιο γνωστά, ιδιαίτερα και πολυσυζητημένα.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Όταν μιλάμε για ιδιωτικά νησιά, το πρώτο που έρχεται στο μυαλό μας είναι βεβαίως ο Σκορπίος, ο μικρός παράδεισος του Αριστοτέλη Ωνάση στο Ιόνιο Πέλαγος, που τα τελευταία χρόνια πέρασε στα χέρια του ρώσου δισεκατομμυριούχου Νημίτρι Ριμπολόβλεφ με μακροχρόνια μίσθωση και για ποσό που ξεπέρασε τα 100.000.000 δολάρια. Ανήκει στο σύμπλεγμα των Τηλεβοΐδων Νήσων και αγοράστηκε από τον Ωνάση το



Ο καταπράσινος παράδεισος του Σκορπιού στα φιλόξενα νερά του Ιονίου αποτελούσε το καταφύγιο της δυναστείας Ωνάση (αριστερά, η Jackie O σε διακοπές στο νησί την εποχή που ήταν παντρεμένη με τον Αριστοτέλη Ωνάση).